

می‌گویند که از لحاظ حقوقی این قضیه وارد نیست و از آن طرف ما تفسیر یک‌جانبه آمریکا به مثابه قاعده در جامعه جهانی اجرا می‌شود و خیلی از کشورها از آن تبعیت می‌کنند. در نهایت از لحاظ حقوقی چه اتفاقی خواهد افتاد؟

باید مقاومت فعالانه داشته باشیم؛ وقتی آمریکا مسئله را نمی‌پذیرد، ما نمی‌توانیم بگوییم چون اصل مسئله را نپذیرفته ما هم به قواعد بین‌الملل عمل نمی‌کنیم! وقتی به مرحله سوم رسیدیم و این هیئت سه نفره ۱۵ روز زمان دارد که تعیین تکلیف کند، یعنی همه‌جا خود اعضا باید تعیین کنند؛ اما اینجا نظر مشورتی است و نظر الزامی نیست. البته مرحله دوم و سوم می‌تواند به موازات هم شکل بگیرد و جلو برود و به‌هرحال کل فرایند کمیسیون ۴۵ روز طول می‌کشد که شکایت یک عضو اینجا نسبت به عضو دیگر با عنوان «عدم پایبندی اساسی» است و در نهایت فقط یک مسیر می‌ماند که همان مسیر شورای امنیت و تحریم‌ها محور است.

در حقیقت شورای امنیت تحریم را محور قرار داده و در مقطعی این تحریم‌ها را لغو کرده است و اکنون دوباره می‌گوید این لغو تحریم را تداوم ببخشیم یا نه؟ این است که تحریم‌ها هست و برداشته نشد. لغو تحریم‌ها در مدتی پس از برجام کلید خورد و دوباره با ادعای نقض تعهدات ایران روی میز شورای امنیت تداوم پیدا کرده است. اگر به تداوم رأی بدهند خیلی راحت است؛ چون پنج کشور از ۱۵ عضو حق وتو دارند.

همین‌که آمریکا بگوید من حق تداوم تحریم‌ها یعنی لغو تحریم‌ها را وتو می‌کنم، منتفی می‌شود و تحریم‌ها برمی‌گردد و به محض اینکه برود شورای امنیت دست ما بسته می‌شود. قبل از این هم با مکانیزمی که گفتم دستان بسته بود، وقتی به شورای امنیت رسید می‌بینیم که به ما شلیک شد؛ اگر رأی نیاورد که هیچ اگر هم رأی آورد یکی از پنج کشور وتو می‌کند و همه تحریم‌های قبل از برجام برمی‌گردد؛ یعنی نیاز نیست که تحریم جدید تصویب شود، خودکار برمی‌گردد.

پژوهشکده تحقیقات راهبردی: چه سازوکارهایی وجود دارد که به مرحله ورود به شورای امنیت نرسیم؟ آیا راه‌حلی داریم؟ با توجه به وضعیت موجود معمولاً چقدر با

موجود، نفی یا تأیید مطلق نمی‌کنیم، به‌هرحال توافق انسان‌ها است و ما هم تاجایی که بتوانیم مشارکت و علیه آمریکا ادعا می‌کنیم و آن را برکسی می‌نشانیم، البته اگر حقوق بین‌الملل باشد. باید سعی کنیم زمین حقوق بین‌الملل را خودمان طراحی کنیم و با دشمن حقوقی صحبت کنیم و بگوییم بر فرض ما قبول نداریم که شما در شورای امنیت حق وتو دارید، ولی الآن این‌طوری هست که حداقل قطعنامه‌هایتان را رعایت کنید. حقوق بین‌الملل هسته‌ای در جاهای مختلف برای کشورها حق قرار داده است، از جمله حق دستیابی به سلاح هسته‌ای، حق استفاده صلح‌آمیز هسته‌ای و حتی از کشورهایی که این فناوری را دارند خواسته کمک کنند به کشورهایی که این فناوری را ندارند تا به این فناوری دست پیدا کنند. نیاز به تأمین سوخت هسته‌ای در اساسنامه آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای آمده است و کشورها حق دارند انرژی هسته‌ای داشته باشند این فرض هست شما می‌خواهید به بمب هسته‌ای برسید؛ درحالی‌که این فقط یک ادعای واهی است.

پژوهشکده تحقیقات راهبردی: ممکن است که فرایند مکانیزم ماشه در برجام اتفاق بیفتد؛ فرض کنید آمریکا از لحاظ حقوقی در این قضیه شکست خورد و بعد از مدتی تفسیر یک‌جانبه خود را از برجام ارائه داد و بازگشت همه تحریم‌ها را رقم زد. طبیعی است به‌واسطه قدرتی که دارد خیلی از کشورها از او تبعیت می‌کنند و همین الآن در ارتباط با تحریم‌های ثانویه آمریکا این اتفاق می‌افتد، یعنی خیلی از کشورها از آن حمایت می‌کنند، بعضی از کشورها

» خوش‌نیتی یکی از اصولی است که در اجرای تعهدات بین‌المللی باید بین طرفین حاکم باشد اگر طرف به‌گونه‌ای حرف بزند و اقدامی کند که به‌شکلی خطرناک از آن استفاده شود و حرکت او برخلاف مشی توافق شده باشد، حسن نیت توافق خدشه وارد می‌شود. اینجا هم همین‌طور است، اینکه آمریکا چرا خارج شد، خود این عمل نقض برجام و نقض قطعنامه است. 66

از قطعنامه و سند دیگری است. برجام ضمیمه قطعنامه است و به این معنا نیست که آمریکا از قطعنامه خارج شده است. این تصور آن‌ها است. ماده ۱ قطعنامه و برجام را تأیید و روی لازم‌الاجرا شدن آن تأکید می‌کند و از طرفین می‌خواهد که بر تعهدات خود پایبند باشند بعد خود قطعنامه برجام و چند قطعنامه قبلی را راجع به اعمال تحریم‌ها اعلام می‌کند. ماده ۲ هم می‌گوید همه دولت‌های سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی باید به آن دسته از اقداماتی که برای حمایت از برجام مناسب است، عمل کنند.

خوش‌نیتی یکی از اصولی است که در اجرای تعهدات بین‌المللی باید بین طرفین حاکم باشد اگر طرف به‌گونه‌ای حرف بزند و اقدامی کند که به‌شکلی خطرناک از آن استفاده شود و حرکت او برخلاف مشی توافق شده باشد، حسن نیت توافق خدشه وارد می‌شود. اینجا هم همین‌طور است، اینکه آمریکا چرا خارج شد، خود این عمل نقض برجام و نقض قطعنامه است. قبل از آن هم با تهدیدهایی که می‌کرد و تحریم‌های جدید نقض قطعنامه اتفاق افتاده بود. این را هرگونه بخواهیم می‌توانیم تفسیر کنیم، حتی می‌توان گفت که حق اظهارنظر برای آمریکا باقی نمانده است. آمریکا اگر هم می‌خواست درباره برجام صحبتی کند باید ماده ۱ و ۲ قطعنامه را انجام می‌داد.

از موضع حق و تکلیف چون تکلیف خود را انجام ندادند حق را از خود گرفتند.

در قطعنامه ضمن تصریح بر مواد ۷۸۹ خاتمه فصل ۷ قطعنامه تحریمی ۱۸۴۷ و ۱۸۰۳ و ۲۲۲۴ و این هفت قطعنامه را می‌گوید که این‌ها خاتمه پیدا می‌کنند و بعد می‌گوید همان‌گونه که کشورها قطعنامه قبل و بعد را ناشی از ماده ۲۵ منشور اجرا می‌کردند، الآن هم که این قطعنامه آمده و قبلی‌ها را نقض کرده، باید موظف به خاتمه دادن در کلیه تحریم‌ها باشند که خیلی روشن است. ماده ۱ و ۲ همه این‌ها را روشن کرده است و با این دلایل روشن، صحبت آمریکایی‌ها پذیرفته نیست. این‌گونه نیست که حقوق بین‌الملل کامل و شسته‌رفته باشد و بتوان همه مسائل را سریع حل و فصل کرد. مناسبات قدرت تعیین‌کننده است، حقوق تحت تأثیر سیطره سیاست و ثروت است؛ ولی عیبی ندارد الآن از بین دیدگاه‌های